

۱- علت تأخیر در سرودن دفتر دوم مثنوی، چه بوده است؟

۱. وفات شمس تبریزی و اندوهگین شدن مولوی
۲. احساس خستگی مولوی و نیاز به استراحت
۳. فراهم نبودن شرایط ظهور حقایق ربانی
۴. فتنه های روزگار و عدم حمایت حکومت وقت

۲- کدام گزینه با توجه به بیت ذیل درست است؟

«تا لطیفی رشت را در پی کند / تسخیری باشد که او بر وی کند»

۱. تسخر کردن: دست انداختن
۲. شرط جذب شدن برقراری تناسخ است.
۳. در پی کردن: رد کردن
۴. کاملان حقیقی هیچگاه دعوت عام به عمل نمی آورند.

۳- منظور از سنی در بیت زیر چیست؟

«چشم حس را هست مذهب اعتزال / دیده عقل است سنی در وصال»

۱. فرقه اکثریت مسلمانان
۲. اهل سنت و جماعت
۳. گروهی مقابل جبری و معتزله
۴. قائل به شهود حق

۴- معنی کلمه سنی و مفهوم آن در بیت زیر چیست؟

«گفت ای همراه آن نام سنی / که بدان تو مرده را زنده کنی»

۱. دارای دندان - اسم خاص
۲. اهل سن - اسم اعظم
۳. روشنائی - اسم خاص
۴. عالی - اسم اعظم

۵- شاعر در بیت زیر بر کدام نکته تکیه دارد؟

«دفتر صوفی سواد و حرف نیست / جز دل اسپید همچون برف نیست»

۱. اهمیت نداشتن دانش ظاهری
۲. اهل ظاهر نبودن صوفی
۳. تزکیه نفس و صفای دل صوفی
۴. باصفا بودن دل صوفی

۶- وجه شبه تشبیه موجود در بیت زیر چیست؟

«ورنخوانی و ببیند سوز تو / علم باشد مرغ دست آموز تو»

۱. سرگرم کننده بودن
۲. فریبنده و زیبا بودن
۳. ارزشمند بودن
۴. مطیع و در اختیار بودن

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴ (مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۷- در بیت زیر شاعر چه چیزی را عامل قدرت و غلبه می داند؟

«هر رسولی یک تنه کان در زده است / بر همه آفاق تنها برزده است»

۱. منحصر به فرد بودن
۲. سماجت داشتن و پی گیر بودن
۳. تنها از خدا یاری خواستن
۴. دعا کردن

۸- منظور از خلف در بیت زیر چیست؟

«چون خلف دادستشان جان بقا / جان ایمن از غم و رنج و شقا»

۱. جانشین عدل و داد
۲. حضرت ابراهیم
۳. حضرت اسماعیل
۴. جایگزین

۹- کدام گزینه را نمی توان مفهوم مصراع دوم بیت زیر دانست؟

«طبل افلاسم به چرخ سابعه / رفت و تو نشنیده ای بد واقعه»

۱. آیا تو آن رویداد ناگوار را نشنیده ای.
۲. نشنیدن تو عجب حادثه بدی است.
۳. واقعه این است که تو آن را نشنیده ای.
۴. درحالی که تو آن رویداد ناگوار را نشنیده ای.

۱۰- معنی لغوی «ستی» در بیت زیر چیست؟

«این رها کن عشقهای صورتی / نیست بر صورت نه بر روی ستی»

۱. معشوق
۲. زن
۳. اعراض
۴. خداوند

۱۱- مولوی در بیت زیر کدام گروه را مورد نقد و خطاب قرار داده است؟

«معنی تو صورت است و عاریت / بر مناسب شادی و بر قافیت»

۱. افراد شاد و سرمست
۲. عاشقان دنیا و محسوسات
۳. افراد زیبارو خوش صورت
۴. عاشقان علوم نظری و عقلی

۱۲- در بیت زیر کدام صورت خیالی (ایماژ) وجود دارد؟

«حرف قرآن را ضریبان معدن اند / خر نبینند و به پالان برزنند»

۱. استعاره
۲. کنایه
۳. تشبیه تمثیل
۴. مجاز

۱۳- مراد از «چشم نرگس» در بیت زیر چیست؟

«ذکر حق کن بانگ غولان را بسوز / چشم نرگس را ازین کرکس بدوز»

۱. چشم دل
۲. چشم طمع
۳. چشم زیبا
۴. چشم بینا

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴ (مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۱۴- منظور شاعر از دو واژه «کار و کارکن» در بیت زیر چیست؟
«کار چون بر کارکن پرده تنید / خارج آن کار نتوانیش دید»

۱. کارهای دنیایی و کارگران
۲. هنر و هنرمند
۳. مخلوقات جهان و خداوند
۴. عبادت و عابد

۱۵- بیت زیر تعریض به چه کسانی است؟

«که تو اهل نامه و رقعه بدی / نه جلیس و یار وهم بقعه بدی»

۱. دانشمندان ظاهری
۲. دوستان ریائی
۳. دبیران دیوان رسالت
۴. دوران از درگاه خداوند

۱۶- مرجع ضمیر «او» در بیت زیر کدام است؟ و مقصود از «تاخت» چیست؟
«برگرفت از نار و نور صاف ساخت / وانگه او بر جمله انوار تاخت»

۱. خداوند- برتری یافتن
۲. نور احمدی- روی برگرداندن
۳. نار- روی برگرداندن
۴. نوراحمدی- برتری یافتن

۱۷- در بیت زیر شاعر به چه کسانی اشاره می کند؟

«نامشان از رشک حق پنهان بماند / هرگدائی نامشان را برنخواند»

۱. پیامبران الهی
۲. ائمه اطهار
۳. اولیاء مستور
۴. پیران طریقت

۱۸- کدام گزینه در بردارنده اشاره موجود در بیت زیر است؟

«از مهندس آن عرض و اندیشه ها / آلت آورد وستون از پیشه ها»

۱. تقدم دانش بر عرض
۲. تقدم اندیشه بر شکل
۳. تقدم پیشه بر ابزار
۴. تقدم دانش بر پیشه

۱۹- کدام گزینه مفهوم دقیق «دانسته» در بیت زیر است؟

«گفت شه حکمت در اظهار جهان / آن که دانسته برون آید عیان»

۱. عالم
۲. علم عالم
۳. خداوند
۴. علم خداوند

۲۰- بیت زیر به چه نکته ای اشاره دارد و از کجا برگرفته شده است؟

«روح او با روح شد در اصل خویش / پیش ازین تن بود هم پیوند خویش»

۱. اصل هرچیز- از فلسفه
۲. خویشی و هم پیوندی- از عرفان
۳. ارواح انسانها- از حدیث
۴. روح الهی- از قرآن

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴ (مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۲۱- بیت زیر در کدام گزینه بدرستی معنی شده است؟

«تو همان کن که کند خورشید شرق / بانفاق و حيله و دزدی و زرق»

۱. تو همانگونه که خورشید مشرق زمین بانفاق، حيله، دزدی و زرق عمل می کند، رفتار کن.
۲. تو همانگونه که خورشید تابان در مقابله با نفاق، حيله، دزدی و زرق عمل می کند، رفتار کن.
۳. تو همچنان کار خودت را بکن زیرا خورشید مشرق منافق، حيله گر، دزد و ریاکار است.
۴. تو تنها به وظیفه خودت عمل کن، زیرا خورشید تابان خود بانفاق، حيله، دزدی و زرق مقابله می کند.

۲۲- صورت خیالی (ایماژ) موجود در بیت زیر چیست؟

«حشر تو گوید که سر مرگ چیست / میوه ها گویند سر مرگ چیست»

۱. استعاره تمثیلی
۲. کنایه
۳. تشبیه تمثیل
۴. تشبیه مقید

۲۳- بیت زیر در کدام گزینه بدرستی معنی شده است؟

«دزدئی کن از درون مرجان جان / ای کم از سگ از درون عارفان»

۱. کسی که از درون عارفان مروارید جان می دزدد از سگ هم کمتر است.
۲. ای که از سگ هم کمتری از درون عارفان مروارید جان را بدزد.
۳. کسی که جان جان را بدزد از دید عارفان از سگ هم کمتر است.
۴. ای که از سگ کمتری جان جان را از درون عارفان بدزد.

۲۴- بیت زیر در کدام گزینه بدرستی معنی شده است؟

«کور را قسمت خیال غم فزاست / بهره چشم این خیالات فناست»

۱. قسمت و نصیب نابینا، خیالاتی است که اندوه می افزاید، ولی قسمت چشم خیالاتی است که از فنای ذات منبعث شده باشد.
۲. قسمت کور، تصویری باطل است که موجب غم افزائی می شود نصیب و بهره چشم نابود کردن خیالات موهوم است.
۳. کور تنها مقسم خیالات غم فزاست در حالی که چشم بهره بیشتری دارد و خیالات نابود کننده نصیب او می شود.
۴. درست است که قسمت کوران خیال اندوه آوراست اما افراد بینا خیالاتی دارند که موجب نابودی و فنای آنها می شود.

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴ (مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۲۵- کدام گزینه بیان کننده مفهوم بیت زیر است؟

«جزمگر ان صوفئی کز نور حق / سیر خورد او فارغ است از ننگ دق»

۱. توصیه ای پزشکی است که خوردن سیر از بروز سکنه قلبی جلوگیری می کند.
۲. تنها صوفیی که از نور حق سیراب شده باشد از ننگ گدائی کردن آسوده است.
۳. تنها اگر صوفی حقیقت را بتمامی دریابد از پای کوفتن بیهوده رهائی خواهد یافت.
۴. تنها صوفیانی که حقیقتاً شکم خود را سیر کرده باشند، از ننگ دریوزگی فارغند.

۲۶- با توجه به بیت زیر کدام گزینه در مورد نوع اضافه «عیسی روح» درست است؟

«عیسی روح تو با تو حاضر است / نصرت ازوی خواه کو خوش ناصر است»

۱. اضافه سمبلیک
۲. اضافه اختصاصی
۳. اضافه استعاری
۴. اضافه تشبیهی

۲۷- بیت زیر بیان کدام مسأله است؟

«که از آن دوری در این دور ای کلیم / پا بکش زیرا درازست این گلیم»

۱. گریه و زاری فرعون به درگاه حق.
۲. دل سوختگی و حقانیت شبانی که دعا می کرد.
۳. راز فضیلت و خاتمیت حضرت ختمی مرتبت(ص).
۴. ناپسند داشتن خداوند زیاده طلبی را حتی از پیامبران.

۲۸- مشبه تشبیه بیت زیر کیست؟

«همچو نائی ناله زاری کند / لیک پیکار خریداری کند»

۱. فرد مقلد
۲. پیر طریقت
۳. فردمنافق
۴. فرعون مصر

۲۹- کدام گزینه با مفهوم مصراع دوم بیت زیر ناسازگار است؟

«هین مشو غره بدان گفت حزین / بار بر گاوست وبر گردون حزین»

۱. که رنج بار بر گاوست و آید ناله از گردون
۲. زوربر گاوست و گردون نوحه گر
۳. به گردون شد از گاو بانگ و خروش
۴. بار رفتن بر اشترست ولیک ناله بیهوده درای کند

۳۰- کدام صنعت ادبی در بیت زیر به چشم می آید؟

«گرگ ظاهر گرد یوسف خود نگشت / این حسد در فعل از گرگان گذشت»

۱. ایهام تناسب
۲. تبادر
۳. جناس
۴. اسلوب الحکیم